

**ОТГОВОРИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ ПО СПЕЦИАЛНИЯ ДОКЛАД НА
ЕВРОПЕЙСКАТА СМЕТНА ПАЛАТА
„ПОДПОМАГАНЕ ОТ ЕС ЗА БИОРАЗНООБРАЗИЕ И БОРБА С ИЗМЕНЕНИЕТО НА
КЛИМАТА В ЕВРОПЕЙСКИТЕ ГОРИ — ПОЛОЖИТЕЛНИ, НО ОГРАНИЧЕНИ
РЕЗУЛТАТИ“**

КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ

Общ отговор на Комисията по точки I—IV:

Както бе обявено в Съобщението относно Европейския зелен пакт, Комисията прие нова стратегия на ЕС за горите до 2030 г.¹, която обхваща целия горски цикъл и насърчава многобройните услуги, предоставяни от горите. Като се опира на стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2030 г., стратегията на ЕС за горите определя визия и конкретни действия за подобряване на качеството и количеството на горите в ЕС и за подсилване на тяхната защита, възстановяване и устойчивост, както и за увеличаване на приноса на горския сектор към новия модел на растеж в съответствие с Европейския зелен пакт.

Основната цел на стратегията е да се осигурят растящи, здрави, разнообразни и устойчиви гори в ЕС, които допринасят значително за осъществяването на нашата по-голяма амбиция по отношение на биологичното разнообразие и климата, осигуряват препитание и подпомагат една устойчива горска биоикономика. В стратегията се предлагат действия, които имат за цел да се гарантират опазването и устойчивото управление на горите в ЕС, включително чрез засилен мониторинг на горите и стратегическо планиране. В нея също така се предвиждат мерки за избягване или коригиране на неустойчивите практики и се търсят подходящият баланс и полезно взаимодействие между необходимостта от увеличаване на усилията за опазване, възстановяване и адаптиране на горите с цел постигане на целите на ЕС по отношение на климата и биологичното разнообразие, от една страна, и различните социално-икономически интереси, свързани с горите, от друга.

IV.

а) В стратегията за биологичното разнообразие за 2030 г.², приета през май 2020 г., вече е разгледан въпросът за загубата на биологично разнообразие в ЕС, включително в неговите гори. Някои от основните ангажименти в стратегията за биологичното разнообразие, които засягат и горите, са: увеличаване на законово защитената територия до 30 % от сухоземната територия на ЕС; строга защита на 10 % от сухоземната територия на ЕС, включително на всички останали девствени и вековни гори в ЕС; ефективно управление на всички защитени зони; разработване на насоки относно практиките за залесяване и повторно залесяване, стимулиращи биологичното разнообразие, и природосъобразните лесовъдни практики; предложение през 2021 г. за правно обвързващи цели на ЕС за възстановяване на природата; и засилване на изпълнението и прилагането на законодателството на ЕС в областта на околната среда.

¹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Нова стратегия на ЕС за горите до 2030 г.“ COM(2021) 572 final.

² Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. Да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот“ (COM(2020) 380 final).

б) В члена относно задълженията за докладване не е обхванато качеството на проверките. Въз основа на това държавите членки отхвърлиха предложението на Комисията да включат този елемент при представянето на годишните доклади.

Макар че използването на дистанционно наблюдение може да бъде ефективно по отношение на разходите и полезно в определени случаи (напр. случаи на нарушение на законодателството за опазване на природата вследствие на дърводобив в защитени зони), то като цяло не е достатъчен инструмент, за да се осигури прилагането на Регламента на ЕС относно дървения материал (РЕСДМ). Фактът, че гората е изсечена, не дава голяма яснота относно законността на това действие. Независимо от това Комисията ще насърчи разширеното използване на геопространственото разузнаване, включително дистанционното наблюдение, за да могат компетентните органи на държавите членки да осигурят по-добро прилагане на приложимото национално законодателство, свързано с горското стопанство и дейностите по дърводобив.

Регламентът относно дървения материал не е единственият инструмент в ЕС, свързан с незаконния дърводобив. Незаконният дърводобив може да наруши правила съгласно Директивата за птиците и Директивата за местообитанията и да породи отговорност за отстраняване на щетите съгласно Директивата относно екологичната отговорност. Що се отнася до използването на дистанционното наблюдение за мониторинг, Комисията ще разгледа няколко въпроса.

Първо, съгласно посоченото законодателство мониторингът, включително мониторингът на спазването на законодателството, спада към отговорностите на държавите членки.

Второ, що се отнася до мониторинга на спазването на законодателството, дистанционното наблюдение следва да се разглежда като един източник на информация за геопространственото разузнаване, а геопространственото разузнаване следва да се разглежда като част от необходимия по-широк набор от интервенции (съвместно наричани „гарантиране на спазването на законодателството“) за борба с проблеми като незаконния дърводобив.

Трето, ЕС подкрепя използването от държавите членки на дистанционното наблюдение и геопространственото разузнаване чрез Рамковата програма за партньорство за прилагане от ползвателите на „Коперник“, насочена към пилотни национални платформи за информация за горите и използването на геопространственото разузнаване за борба с незаконния дърводобив в горите (престъпления срещу горите).

Четвърто, Комисията подкрепя работата на държавите членки по гарантиране на спазването на законодателството, включително чрез разработване на насоки с обяснения относно геопространственото разузнаване: вж. Наръчник за гарантиране на спазването на законодателството в областта на околната среда в селските райони: [Гарантиране на спазването на законодателството в областта на околната среда в селските райони — Служба за публикации на ЕС \(europa.eu\)](#); [Гарантиране на спазването на законодателството в областта на околната среда в селските райони — Служба за публикации на ЕС \(europa.eu\)](#) (резюме) и Ръководство относно борбата с престъпленията срещу околната среда и други свързани нарушения. Ръководство относно борбата с престъпленията срещу околната среда, [Circabc \(europa.eu\)](#).

Накрая, самата Комисия има прилагаща функция като пазител на Договорите, за да гарантира, че държавите членки изпълняват съответните задължения, например съгласно Директивата за местообитанията, и използва различни инструменти за разследване в този контекст, включително геопространственото разузнаване.

в) Комисията би искала да изтъкне, че в сравнение с предходната стратегия от 2013 г. новата стратегия на ЕС за адаптиране³, публикувана през февруари 2021 г., включва много по-решителни действия в подкрепа на адаптирането на горите, включително чрез създаването и разпространението на информация, знания и практически решения.

г) Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) подпомага европейската политика за развитие на селските райони и допринася за икономическата, екологичната и социалната устойчивост на селските райони. Подкрепата за мерки за горското стопанство по линия на ЕЗФРСР е неразделна част от постигането на целите на политиката и чрез нея се признава многофункционалността на горите.

Новият модел за осъществяване на бъдещата обща селскостопанска политика (ОСП) ще предостави по-голяма гъвкавост на държавите членки и следователно ще им даде възможност по-добре да отчетат местните условия и потребности. Освен изискването съгласно насоките на Forest Europe инвестициите в залесяване да съответстват на целите по отношение на климата и околната среда, подкрепата за сектора на горското стопанство трябва да се основава на план за управление на горите или равностоен инструмент.

Със следващата рамка за качество на изпълнението, мониторинг и оценка (РМЕФ) ежегодно ще се предоставя полезна информация за мерките в областта на горското стопанство. Въпреки това въздействието на мерките в областта на горското стопанство върху биологичното разнообразие и климата ще бъде оценено само при оценка на политиката.

V. Комисията приема тези препоръки.

ВЪВЕДЕНИЕ

17. Въпреки че степента на изпълнение на двете мерки в областта на горското стопанство към края на 2020 г. в размер на почти 50 % изглежда доста малка, следва да се отбележи, че това е типичен процент по-специално за инвестиционните проекти, които отразява най-големия дял на предоставената подкрепа. Инвестициите в развитието на горските площи и в подобряването на жизнеспособността на горите отнемат време и окончателните плащания на подкрепата се извършват в края на съответния проект. Затова увеличаване на степента на финансово изпълнение трябва да се очаква в края на изпълнението на настоящия период на програмиране. Поради преходния период от 2 години и правилото N+3 това ще бъде в края на 2025 г.

Следва да се отбележи, че свързаните с горското стопанство разходи по други мерки за развитие на селските райони, като трансфер на знания, консултантски услуги, инфраструктура, основни услуги в селските райони (включително плановете за управление на горите в мрежата „Натура 2000“), и мерките за сътрудничество се докладват в годишните доклади за изпълнението (ГДИ) за всяка програма за развитие на селските райони, въпреки че някои от тях се докладват заедно със сходни дейности в сектора на селското стопанство. Във всеки случай в ГДИ се предвиждат отделен мониторинг и докладване за компенсационните плащания за горските зони в „Натура 2000“.

КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ

Карте 3 — Примери за неконкретизирани консервационни мерки

По отношение на Испания на 27 февруари 2015 г. Комисията започна производство за установяване на нарушение, като призова испанските органи да предприемат мерки за

³ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Изграждане на устойчива на климатичните изменения Европа — новата стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата“ (COM(2021) 82 final).

опазване и управление на защитените им зони по „Натура 2000“. През юли 2020 г. беше изпратено допълнително официално уведомително писмо.

По отношение на Полша на 9 юни 2021 г. Комисията започна производство за установяване на нарушение, като призова полските органи да предприемат мерки за опазване и управление на защитените им зони по „Натура 2000“⁴.

Каре 4 — Защита на стари гори в Полша

Комисията извършва последващи действия с **Полша**, за да бъде изпълнено решението на Съда на ЕС относно неспазването на нейните задължения по Директивата за местообитанията (Директива 92/43/ЕИО) и по тази за птиците (Директива 2009/147/ЕО), що се отнася до опазването на гората Białowieża⁵.

Полша все още не се е съобразила изцяло със съдебното решение. И което е по-важно, Полша не е отменила и заменила приложението към плана за управление на горското стопанство Białowieża, въведено през 2016 г., с мерки, които ще запазят целостта на зоната и ще осигурят опазването и защитата на видовете и местообитанията. Действията, предвидени от Полша, не са в съответствие нито с директивите, нито с решението на Съда.

33. Съгласно Регламента на ЕС относно дървения материал (РЕСДМ) „незаконно добит“ дървен материал и изделия от дървен материал означава „добит в нарушение на приложимото законодателство в държавата на дърводобив с оглед на: правата на дърводобив в рамките на законно обявени граници; плащанията за права на дърводобив и дървен материал, включително таксите, свързани с добива на дървен материал; добива на дървен материал, включително законодателството в областта на околната среда и на горското стопанство, в това число относно управлението на горите и опазването на биологичното разнообразие, когато тези въпроси са пряко свързани с добива на дървен материал; и търговията и митническите въпроси, доколкото засягат горския сектор“.

34. Както е посочено в РЕСДМ, надлежната проверка се състои в предприемане на мерки и процедури, осигуряващи достъп до цялата съответна информация (стъпка 1), процедури за събиране и анализиране на цялата съответна информация и всички документи (стъпка 2) и предвиждане на подходящи и пропорционални мерки и процедури за намаляване на риска до незначителен (стъпка 3).

36. Информацията, изисквана от Комисията, се основава на съдържащия се в Регламента член относно докладването (член 20). Държавите членки настояха да не се включва задължително докладване по допълнителни въпроси (като качеството на проверките).

Въз основа на наличната информация, определена в члена относно докладването, Комисията се стреми да оцени съответствието на мониторинговата дейност на държавите членки, включително националните правила, с които се дава определение за незаконния дърводобив, или процедурите, използвани за проверки. Въз основа на тази информация в миналото са били започнати редица производства за нарушения. Когато е необходимо, Комисията изисква от държавите членки да подкрепят отговорите си с оправдателни документи, които позволяват да се провери точността или изчерпателността на информацията (както в споменатите производства за нарушения).

39. Комисията би искала да отбележи, че на равнището на ЕС има ограничение за използването на данни от дистанционното наблюдение за гарантиране на спазването на РЕСДМ.

⁴ Производства за установяване на нарушения от месец юни 2021 г.: основни решения.

⁵ Производства за установяване на нарушения от месец февруари 2021 г.: основни решения.

Понастоящем въз основа на данните от „Коперник“ и други източници се разработва възможността Комисията да използва геопространственото разузнаване за оценка на потенциални нарушения на Директивата за местообитанията и Директивата за птиците. Комисията също така ще увеличи усилията си за повишаване на информираността на компетентните органи на държавите членки и за да им помогне да подобрят използването си на геопространственото разузнаване за осигуряване на съответствие с приложимото законодателство за опазване на природата. Чрез Рамковата програма за партньорство за прилагане от ползвателите на „Коперник“ вече се подкрепят пилотни национални платформи за информация за горите и използването на геопространственото разузнаване за борба с незаконния дърводобив в горите (престъпления срещу горите).

43. Втората директива за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници (ДЕВИ II), както и Регламентът относно земеползването, промените в земеползването и горското стопанство (ЗПЗГС) укрепиха рамката на ЕС за устойчивост на биоенергията след 2020 г. По-специално с ДЕВИ II бяха разширени критериите на ЕС за устойчивост и намаляване на емисиите на парникови газове, за да обхванат и използването на биомаса за производството на топлинна и електрическа енергия (в допълнение към течните биогорива за транспорта), и в нея бяха включени специални критерии за горската биомаса. В допълнение към това съгласно ДЕВИ II от държавите членки се изисква да проектират схемите си за подпомагане така, че да се стремят да избягват неоправдани нарушения на пазара на суровини. Новите законодателни предложения на Комисията за изменение на Директивата за ЗПЗГС⁶ и на ДЕВИ II⁷ допълнително подсилват рамката на ЕС за устойчивост за използването на биомаса за енергия. По-специално с изменението на ДЕВИ II се предлага допълнително да се засилят критериите за устойчивост за биомасата и да се подсили използването на принципа на каскадно използване. В предложението критериите на ЕС за устойчивост се прилагат по отношение на по-малките инсталации за производство на топлинна и електрическа енергия и се разширяват забранените зони за добив на горска биомаса. В него се предлага също държавите членки да бъдат задължени да не предоставят подпомагане, макар и с някои изключения, за производството само на електроенергия от горска биомаса, считано от 31 декември 2026 г.

45. Актуализираната стратегия за биоикономиката (от 2018 г.)⁸ действително включва действия за допълнително повишаване на нашето разбиране и измерване на последиците и въздействията от биоикономиката върху екологичните граници. Тези действия се основават на предишна работа, извършена от Комисията и нейните консултативни органи, както и от научноизследователската общност като цяло след предишната стратегия (от 2012 г.), напр. през

⁶ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на регламенти (ЕС) 2018/841 по отношение на обхвата, опростяването на правилата за съответствие, определянето на целите на държавите членки за 2030 г. и поемането на ангажимент за колективно постигане на неутралност по отношение на климата до 2035 г. в сектора на земеползването, горското стопанство и селското стопанство и (ЕС) 2018/1999 по отношение на подобряването на мониторинга, докладването, проследяването на напредъка и прегледа (COM(2021) 554 final).

⁷ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Директива 98/70/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, що се отнася до насърчаването на енергията от възобновяеми източници, и за отмяна на Директива 2015/652 на Съвета (COM(2021) 557 final).

⁸ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Устойчива биоикономика за Европа: укрепване на връзката между икономиката, обществото и околната среда“ (COM(2018) 673 final).

2013 г. Съвместният изследователски център създаде Център за наблюдение по въпросите на биоикономиката с цел да предоставя данни и информация за съществуващата биоикономика. През 2017 г. той беше интегриран в Центъра за знания за биоикономиката на Комисията, който се координира от Съвместния изследователски център.

46. Комисията би искала да изтъкне, че съгласно наскоро приетия европейски законодателен акт за климата⁹ се изисква от ЕС и от държавите членки да гарантират постоянен напредък в подобряването на капацитета за адаптиране, повишаването на устойчивостта и намаляването на уязвимостта. Освен това държавите членки следва да гарантират, че политиките им за адаптиране са съгласувани и взаимно подкрепящи се със секторните политики. Понастоящем всички държави членки имат национални стратегии и/или планове за адаптиране и повечето от тях включват оценка на въздействията от изменението на климата, уязвимостите и рисковете за горското стопанство. На равнището на ЕС Комисията публикува през февруари 2021 г. новата си стратегия на ЕС за адаптиране, в която се поставя значително по-голям акцент върху горите и са включени повече и по-решителни действия за горите в сравнение със стратегията от 2013 г.

50. Съгласно стратегията на ЕС за горите, приета през 2013 г., плановете за управление на горите (ПУГ) или равностойни инструменти, основани на принципите за устойчиво управление на горите, са ключови инструменти за балансираното предоставяне на множество стоки и услуги. ПУГ са в основата на стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г. и на финансирането от ЕС за развитие на селските райони. Стратегията ги обхваща и насърчава и подкрепя тяхното използване.

Общ отговор на Комисията по точки 51—52:

Заклучението на работната група е, че критериите и показателите за устойчиво управление на горите (УУГ) са ценни инструменти за мониторинг на тенденциите, за докладване на регионално, национално и международно равнище и за оценка на цялостния напредък към устойчиво управление на горите, но сами по себе си те не са достатъчни, за да гарантират устойчиво управление на горите. За тази цел държавите членки разполагат със системи, които да гарантират практическо прилагане на устойчиво управление на горите, включващи: национално законодателство и изисквания, процеси на участие, механизми с незадължителна правна сила (стандарты, насоки и т.н.), стимули и най-добри практики, както и доброволни механизми, основани на пазара (сертифициране). Следователно критериите и индикаторите са полезни и предназначени за оценяване на УУГ в определени мащаби, но не на ниво звено за управление. Новата стратегия на ЕС за горите до 2030 г. има за цел да определи допълнителни показатели и прагове или диапазони въз основа на критериите на Forest Europe за устойчиво управление на горите, въз основа на някои аспекти на климата и биологичното разнообразие във връзка с условията на горските екосистеми, като например целите за здравето, биологичното разнообразие и климата, и предвижда правно предложение за осигуряване на система за координирано събиране и докладване на данни от мониторинга на горите в ЕС.

54. В оценката на мерките в областта на горското стопанство в рамките на развитието на селските райони¹⁰ се посочва, че: „Планове за управление на горите могат да имат важна роля за развитието на устойчиво управление на горите на ландшафтно равнище, особено ако то

⁹ Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

¹⁰ The Evaluation study of the forestry measures under Rural Development (оценка на мерките в областта на горското стопанство в рамките на развитието на селските райони), окончателен доклад, стр. 85. Достъпна на адрес <https://op.europa.eu/s/pkOE>

е включено в териториалното планиране, за да се гарантира, че всички сфери на устойчивото управление на горите са обхванати правилно“.

55. В новата стратегия на ЕС за горите се признава многофункционалността на горите, включително техните социално-икономически и екологични функции и функции, свързани с адаптирането към изменението на климата и със смекчаването на изменението на климата.

Горското стопанство представлява неделима част от политиката на ЕС за развитие на селските райони, като допринася за постигането на някои от най-важните екологични, обществени и икономически цели на политиката. Програмите за развитие на селските райони подкрепят икономическите, климатичните и екологичните функции на горите, въпреки че тези три аспекта може да нямат еднаква тежест в отделните мерки по тези програми.

58. Бъдещата ОСП ще предостави на държавите членки по-голяма гъвкавост при разработването на тяхната подкрепа, включително за горите. Комисията предложи нов модел за изпълнение, при който Съюзът определя основните параметри на политиката (цели на ОСП, общи видове намеса, основни изисквания), а държавите членки носят по-голяма отговорност и се отчитат в по-голяма степен, що се отнася до начините, по които постигат целите и договорените целеви стойности. По-голямата субсидиарност ще даде възможност за по-добро съобразяване с местните условия и нужди с оглед на тези цели и целеви стойности. Държавите членки ще отговарят за приспособяването на интервенциите по линия на ОСП така, че да имат тези интервенции максимален принос към постигането на целите на ЕС.

Подкрепата за сектора на горското стопанство следва да допринася за постигането на конкретните цели на ОСП, свързани с климата и околната среда, както и за подсилването на икономическото и социалното развитие на селските райони.

При разработването на своите интервенции държавите членки ще трябва да вземат предвид целите съгласно Европейския зелен пакт и конкретните препоръки към отделните държави членки. По време на процеса на одобряване на стратегическите планове по ОСП Комисията ще оцени дали плановете са в съответствие с Европейския зелен пакт и заложените в него стратегии и цели.

Както за всички бъдещи интервенции, предвидени съгласно стратегическите планове по ОСП, в бъдещата нормативна уредба са включени някои общи разпоредби за подпомагането на интервенциите в горското стопанство. Освен изискването съгласно насоките на Forest Europe инвестициите в залесяване да съответстват на целите по отношение на климата и околната среда, подкрепата за сектора на горското стопанство трябва да се основава на план за управление на горите или равностоен инструмент.

61. Според Регламента за ЕЗФРСР¹¹ и насоките на Комисията към държавите членки критериите за подбор следва да се прилагат задължително (с някои изключения) дори в случаите, когато наличният бюджет за мярката/поканата за представяне на предложения е по-голям от търсенето на финансиране. Държавите членки трябва да създадат такива ефективни процедури за подбор, за да изберат най-подходящите операции, които ще допринесат за постигането на целите на мярката.

Следва да се подчертае, че и в случаите на недостатъчно прилагане на критериите за подбор поради умерен интерес всички условия за допустимост за съответните мерки трябва да бъдат изпълнени като изискване за предоставяне на отговарящи на условията безвъзмездни средства.

64. Бъдещата ОСП ще предостави на държавите членки повече гъвкавост и субсидиарност, за да опростят правилата за подкрепата. Освен това въз основа на направените разходи и

¹¹ Член 49 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 487—548).

пропуснатите приходи и вземайки предвид целевата зона според установените нужди и целите, държавите членки ще имат възможността да определят плащанията за поетите задължения за горите във връзка с околната среда и климата.

65. Системата за мониторинг няма за цел да измерва въздействието на мерките, а да проследява напредъка на държавите членки по изпълнението на мерките спрямо поставените цели.

66. В *таблица 1* правилно са докладвани показателите за крайните продукти и резултатите, които имат отношение към мониторинга на приноса към биологичното разнообразие и изменението на климата. В *таблица 1* обаче не са включени съответните показатели за контекста, а именно: **С.29** (Гора и други залесени земи), който дава информация за площта на горите и другите залесени земи (обща и като дял); **С.31** (Земно покритие), който дава действителното разпределение на различните категории земи, включително горската площ; **С.34** (Защитени зони по „Натура 2000“), който дава информация за защитените по „Натура 2000“ зони, които се използват за селско стопанство и/или горско стопанство; и **С.38** (Защитена гора), който дава дела на защитените гори и други залесени земи с цел запазване на биологичното разнообразие, ландшафта и специфични природни дадености.

67. В настоящата и бъдещата система за мониторинг и оценка на ОСП ролята на показателите за резултатите е да се оцени обхватът на съответните мерки и да се провери дали изпълнението на тези мерки от държавите членки се извършва по план.

Въпреки че няма показатели за въздействието, свързани с горите, системата за мониторинг и оценка включва показатели за контекста, които дават цялостна представа за площта, заета от гори (включени в „Натура 2000“).

Заедно с показателите за крайните продукти тези показатели се използват при оценката, която в крайна сметка оценява ефектите от политиката.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ

72. Определенията за законен и незаконен добив в член 2 от РЕСДМ препращат към приложимото национално законодателство във връзка с дърводобива, по отношение на което Комисията няма компетентност да действа (с изключение на случаите, когато законодателството е свързано със законодателството на ЕС, като например Директивата за местообитанията, по отношение на която Комисията може да действа, както показва примерът в каре 4). Освен това контролът на изпълнението на задълженията на операторите и търговците съгласно РЕСДМ е от компетентността на държавите членки.

Що се отнася до контрола на задълженията на държавите членки, Комисията оценява спазването на законодателството въз основа на информацията, докладвана съгласно член 20 от РЕСДМ. Въз основа на тази информация в миналото са били започнати редица производства за нарушения. Когато е необходимо, Комисията изисква от държавите членки да подкрепят отговорите си с оправдателни документи, които позволяват да се провери точността или изчерпателността на информацията (както в споменатите производства за нарушения).

73. В сравнение с предходната директива (ДЕВИ I) ДЕВИ II подсилва критериите на ЕС за устойчивост за биоенергията, като включва допълнителни защитни мерки, за да се гарантира, че горската биомаса за енергия се добива по устойчив начин. Законодателното предложение на Комисията за изменение на ДЕВИ II допълнително подсилва критериите за устойчивост за биомасата, включва забранени зони за добив на горска биомаса, предлага по-широко прилагане на критериите на ЕС за устойчивост спрямо по-малките инсталации за производство на топлинна и електрическа енергия и ограничава националното подпомагане за производството само на електроенергия от горска биомаса.

Адаптирането на горите към изменението на климата е разгледано в новата стратегия на ЕС за адаптиране и в новата стратегия на ЕС за горите до 2030 г.

74. Плановете за управление на горите (ПУГ) или равностойни инструменти, основани на принципите за устойчиво управление на горите, са ключови инструменти за балансирано предоставяне на множество стоки и услуги и са в основата на финансирането от ЕС за развитие на селските райони. Комисията счита, че плащанията по линия на „Натура 2000“ в областта на горите, инвестициите за подобряване на устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми, както и горските услуги във връзка с околната среда и климата и опазването на горите в рамките на развитието на селските райони допринасят за биологичното разнообразие и устойчивостта спрямо изменението на климата. Комисията обаче признава, че някои от мерките за горското стопанство можеха да бъдат разработени по-добре.

Въпреки че бъдещата ОСП ще предостави на държавите членки по-голяма гъвкавост при разработването на подкрепата им, всички интервенции трябва да се основават на ясна логика за намеса, като се отговори на установените нужди по деветте специфични цели и междусекторната цел на ОСП. При разработването на своите интервенции държавите членки ще трябва да вземат предвид целите на Европейския зелен пакт и конкретните препоръки на Комисията към отделните държави членки.

Ролята на общата система за мониторинг на ЕС не е да измерва ефекта от мерките за горското стопанство в рамките на ОСП. Освен ОСП има твърде много фактори, които въздействат върху биоразнообразието на горите и изменението на климата. Нетният ефект от мерките по ОСП може да се измери само чрез оценки.

Препоръка 1 — Подобряване на приноса за биологичното разнообразие и борбата срещу изменението на климата в горите

а) Комисията приема тази препоръка.

Новата стратегия на ЕС за горите до 2030 г., приета на 16 юли 2021 г., предлага всеобхватен набор от действия с цел подобряване на качеството и количеството на горите в ЕС, както и тяхното възстановяване и устойчивост. Тя поставя акцент върху необходимостта от определяне на допълнителни показатели и прагове или диапазони за устойчивото управление на горите, предоставяне на съвети и насоки относно разработването на схеми за плащания за екосистемни услуги, предоставяне на насоки и насърчаване на обмена на знания относно добрите практики в областта на адаптирането към изменението на климата и устойчивостта към него; представяне на законодателно предложение относно наблюдението на горите в ЕС, докладването и събирането на данни, включително изисквания за стратегически планове за горите на национално/регионално равнище.

Тя се основава на стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г., приета през май 2020 г., която включва подробен план с действия и примерен график за тях, които имат за цел подобряване на прилагането на мерките за опазване на горите, и следователно е значителна стъпка към изпълнение на тази препоръка. Преди края на 2021 г. Комисията ще предостави таблица с показатели, отразяващи степента на изпълнение на различните действия¹².

При разработването на двете стратегии, упоменати по-горе, Комисията прегледа настоящата рамка на политиката, като се базира на предишни оценки, както и на получената обратна информация от обществеността по време на откритите обществени консултации. В стратегията

¹² Таблицата с показатели за целите на мониторинга ще бъде достъпна на уебсайта на [Центъра за знания за биологичното разнообразие](#).

на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. са предвидени следните действия от страна на Комисията, които са от значение за изпълнението на тази препоръка:

- предложение на Комисията относно критерии и насоки за идентифициране и определяне на допълнителни защитени зони и екологични коридори, включително определение за „строга защита“, и за начина, по който другите ефективни мерки за опазване на конкретни зони и екологизирането на градските райони могат да допринесат за постигане на количествените цели на ЕС за 2030 г., свързани с опазването на природата;
- предложение за обвързващи количествени цели на ЕС за възстановяване на природата, включително оценка на евентуална общоевропейска методика за картографиране, оценка и постигане на добро състояние на екосистемите, за могат те да осигуряват ползи;
- насоки относно подбора и даването на приоритет на биологичните видове и местообитанията, за да се гарантира, че поне 30 % от видовете и местообитанията, които понастоящем не са в благоприятно състояние, ще бъдат класифицирани в тази категория до 2030 г. или поне при тях ще е налице ясно изразена положителна тенденция;
- методическо ръководство относно картографирането и мониторинга на възстановяването и на състоянието на екосистемите и на екосистемните услуги;
- насоки относно практиките за залесяване и повторно залесяване, стимулиращи биологичното разнообразие, и природосъобразните лесовъдни практики;
- пътна карта за засаждане до 2030 г. на най-малко 3 милиарда допълнителни дървета в ЕС при пълно прилагане на екологичните принципи — публикувана на 16 юли 2021 г.

б) Комисията приема тази препоръка.

Препоръка 2 — Засилване на борбата срещу незаконната сеч

а) Комисията приема препоръката. Тя ще разгледа въпроса в контекста на предстоящата законодателна инициатива във връзка с мерки за намаляване до минимум на риска от обезлесяване и деградация на горите, свързан с продуктите, пускани на пазара на ЕС.

Като приема тази препоръка, Комисията посочва, че тя не е в състояние да поеме конкретни ангажименти по отношение на евентуални законодателни предложения или резултатите от законодателните преговори със съзаконодателите.

б) Комисията приема тази препоръка. Новата стратегия на ЕС за горите до 2030 г. включва редица действия, насочени към засилване на въвеждането и прилагането на съществуващите достижения на правото на ЕС.

Препоръка 3 — Подобряване на насочеността на финансираните със средства по линия на развитието на селските райони мерки за горското стопанство към биологичното разнообразие и изменението на климата

а) Комисията приема тази препоръка.

При одобряването на стратегическите планове по ОСП Комисията ще оцени дали са изпълнени изискванията на равнището на ЕС и дали планираните интервенции се основават на SWOT анализа и на оценка на нуждите, като се вземат предвид целите на Европейския зелен пакт и конкретните препоръки на Комисията към отделните държави членки.

Мерките в областта на горското стопанство, подкрепени по линия на ЕЗФРСР, следва да са в съответствие с принципите за устойчиво управление на горите, като се отчита многофункционалността на горите.

В рамките на бъдещата ОСП ще бъдат допустими само инвестиции в залесяване, които са съвместими с целите, свързани с климата и околната среда, в съответствие с принципите за устойчиво управление на горите, разработени в общоевропейските насоки за залесяване и повторно залесяване.

Освен това подкрепата за сектора на горското стопанство трябва да се основава на план за управление на горите или равностоеен инструмент.

б) Комисията приема тази препоръка.

Тя отбелязва, че оценка на въздействието на мерките за горското стопанство върху биологичното разнообразие и действията за климата може да бъде извършена само чрез оценка.